

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 443 din 26.05.2021

Dosar nr: 234/ 2020

Petiția nr: 2016/ 31.03.2020

Petent:

Reclamat: Regina Maria – Rețeaua Privată de Sănătate

Obiect: petentul sesizează o posibilă faptă de discriminare la care a fost supus fiind refuzat pentru oferirea serviciilor medicale întrucât a fost depistat Covid-19, vindecat.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1.

Numele și sediul părții reclamate/martorilor

2. Regina Maria - Rețeaua Privată de Sănătate cu sediul în București, Sector 6, Calea Plevnei nr. 159, clădirea C, parter, complex Business Garden

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000R privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare.

4. Prin adresa nr. 2016/20.05.2020 a fost citat petentul iar prin adresa nr. 2914/20.05.2020 a fost citată partea reclamată și, totodată, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, acestea au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 4-5 la dosar).

5. Petentul nu a comunicat la dosar un punct vedere, note sau concluzii scrise sau alte probe.

6. Partea reclamată nu a comunicat la dosar un punct vedere, note sau concluzii scrise.

7. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Sușinerile petentului

8. Prin adresa nr. 2016/31.03.2020, petentul sesizează Consiliul cu privire la faptul că a fost supus unei fapte de discriminare fiind refuzat pentru oferirea serviciilor medicale de către angajații părții reclamate.

9. În fapt, petentul arată următoarele:

9.1 În data de 30.03.2020 petentul a încercat să efectueze controlul obligatoriu pentru medicina muncii necesar la angajare, prezentându-se la o clinică a părții reclamate unde programase telefonic acest control, în prealabil, la numărul dedicat.

9.2 Având în vedere faptul că la fața locului se făcea triajul pacienților la intrare și se colectau informații pentru prevenirea răspândirii virusului Covid-19, petentul a oferit informații și a prezentat documente care atestau extenarea lui din Spitalul de Boli Infecțioase și Tropicale Victor Babes, documente din care reieșea fără echivoc faptul că a fost tratat pentru infecția cu Covid-19 și a fost declarat vindecat.

9.3 Angajații părții reclamate au refuzat să presteze serviciile medicale pentru care petentul fusese programat arătând diverse motive ca: "*am auzit noi la știri că trebuie să va izolați la domiciliu 14 zile*", sau "*vă rugăm să vă reprogramați la altă dată la care nu mai sunteți un pericol*".

9.4 Petentul arată că a încercat să explice angajaților părții reclamate faptul că nu este un factor de risc, și în niciun caz nu este contagios și, de asemenea că dorește să beneficieze de serviciile medicale, însă a fost refuzat din nou și amenințat că poate fi amendat pentru că a venit în clinică.

9.5 De asemenea, petentul arată că i s-a solicitat să lase fotocopii ale acestor documente fără niciun fel de acord GDPR prealabil, fapt pe care l-a refuzat, având așteptări ca niște cadre medicale să aibe o conduită mai înaltă și să exercite un grad superior de înțelegere al unor documente medicale.

10. Petentul menționează că nu a primit niciun fel de restricție din partea autorităților sanitare după externare, nici nu i s-a prescris continuarea tratamentului la domiciliu, iar izolarea nu i-a fost impusă.

11. Totodată, petentul consideră că vindecarea de Covid-19 nu este o stigmă în România, ci un fapt care ar trebui tratat cu respect, compasiune și admirație, dorind ca asemenea cazuri să nu se repete împotriva altor pacienți care au suferit de această boală.

12. Petentul arată că prin refuzul oferirii serviciilor medicale, partea reclamată i-a periclitat locul de muncă prin imposibilitatea de a-și îndeplini obligația legală de a efectua controlul de medicina muncii și, totodată solicită scuze și acordarea de compensații financiare din partea părții reclamate.

13. În susținerea celor declarate, petentul a depus la dosar pagina a biletului de externare, pe care scrie "Diagnostic externare Covid-19 vindecat".

Sușinerile părții reclamate

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Drept național și internațional aplicabil/ jurisprudența

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

- Constituția României;
- OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: art. 2 al. 1
- legislație specială, legislație internațională etc.

Principiile de analiză

Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.

Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „*principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:*

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, *tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat*”.

Suntem în prezența unei posibile **discriminări directe**:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele **condiții**:

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

Aplicarea principiilor la spetă

14. **În fapt**, Colegiul director este chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției și a documentelor depuse la dosarul cauzei, fapte ce pot aduce atingere demnității umane, prin manifestări verbale și atitudini ostile care pot crea un cadru intimidant ori degradant, faptă de discriminare pe motiv ca petentul că a fost tratat pentru infecția cu Covid-19 fiind declarat vindecat.

15. Colegiul director reține că petiția, așa cum a fost formulată, relevă o situație în care petentul a fost refuzat pentru oferirea serviciilor medicale, petentul acuzând partea reclamată de acțiuni verbale asupra lui întrucât a fost tratat și vindecat Covid-19, acesta fiind tratat discriminatoriu de către angajații clinicii, considerându-se umilit și pus într-o situație jenantă față de alte persoane, atmosfera ducând la crearea unui cadru intimidant și degradant.

16. **În drept**, Colegiul director se raportează la actul normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr.137/2000R, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000R, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către OG nr. 137/2000, republicată.

17. De asemenea, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

18. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, ***principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.***

19. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în OG nr. 137/2000R, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din OG nr.137/2000, republicată. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art. 2, alin.(1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Or, condiția criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

20. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din OG nr. 137/2000R, relativ la definiția discriminării, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2, alin.1 din OG nr.137/2000. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu

interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al OG nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petent (reclamant) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).

21. Curtea Europeană de Justiție a arătat că, în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

22. Colegiul director mai reține că, în lumina art. 20, alin. 6 din OG nr. 137/2000R, în materia discriminării sarcina probei este împărțită în sensul că petentului îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări. Având în vedere cele de mai sus, și analizând înscrisurile aflate la dosar și susținerile părților reclamate, Colegiul director reține că nu există suficiente probe cu privire la afirmațiile petentului.

23. Manifestările reclamate de petent sunt relatate în obiectul petiției ca fiind expresii și afirmații jignitoare ale angajaților părții reclamate pe motiv că a fost diagnosticat și tratat pentru infecția cu Covid-19, fiind vindecat și externat de la Spitalul de Boli Infecțioase și Tropicale Victor Babes. Petentul nu probează acuzele aduse angajaților părții reclamate, menționează doar o serie de momente care au generat conflicte verbale între el și aceștia atunci când se colectau informații la triaj, precum și refuzul acestor angajați în ceea ce privește acordarea și prestarea serviciilor medicale de care petentul avea nevoie.

24. Referindu-ne la afirmații care pot face obiectul unor plângeri deduse soluționării, astfel cum Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a statuat în jurisprudența sa, este necesară constatarea existenței/inexistenței afirmațiilor precum și examinarea întregului complex de împrejurări în care cuvintele au fost rostite. Atunci când CNCD este sesizat cu privire la conținutul unor acte sau fapte care îmbracă forma unor afirmații exprimate prin cuvinte, obiectul dedus soluționării petiției este circumscris analizei

afirmațiilor în cauză, ceea ce presupune, în prima instanță, constatarea existenței afirmațiilor și în ultimă instanță constatarea conținutului afirmațiilor, sub aspectul incidenței sau nu a prevederilor OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare.

25. Or, în raport de susținerile petentului și înscrisurile depuse la dosar de către acesta, Colegiul director este de opinie că, în prezenta speță, nu pot fi reținute mijloace probatorii de natură a reține prezumția săvârșirii unei discriminări împotriva petentului pe considerentul diagnosticării și tratării pentru infecția cu Covid-19 . Trebuie subliniat faptul că în sarcina petentului cade obligația de a proba săvârșirea unor fapte de discriminare, fapte probate la nivel de certitudine. Din plângerea petentului rezultă faptul că a existat un comportament lipsit de respect al angajaților părții reclamate, fără a se putea proba la nivel de certitudine un comportament discriminatoriu la adresa petentului. În ceea ce privește afirmațiile făcute de angajații părții reclamate la adresa petentului, Colegiul director reține faptul că nu există nicio probă care să dovedească aceste afirmații: *am auzit noi la știri că trebuie să va izolați la domiciliu 14 zile*", sau *"vă rugăm să vă reprogramați la altă dată la care nu mai sunteți un pericol"*.

26. Din înscrisurile depuse la dosar, rezultă faptul că petentul a oferit informații și a prezentat documente care atestă extenarea lui din Spitalul de Boli Infecțioase și Tropicale Victor Babes, documente din care reiese fara echivoc faptul că a fost tratat pentru infecția cu Covid-19 și a fost declarat vindecat, însă limbajul menționat de petent în sesizare nu se confirmă, neputându-se reține probe care să conducă la o faptă de discriminare a petentului din partea angajaților părții reclamate. La dosar este doar prima pagină a biletului de externare, nu mai sunt alte probe iar părțile nu au mai depus la dosar puncte de vedere sau alte documente.

27. Așadar, Colegiul director consideră că, în prezenta speță, nu sunt prezente indicii de natură a prezuma că un criteriu interzis stipulat de art. 2, alin. (1) a constituit o faptă de discriminare săvârșită de către partea reclamată (nu sunt probe suficiente/concludente pentru a dovedi cele expuse și susținute de petent, lipsă probe de discriminare).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin.(2), din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art.2, alin.1) din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, nu sunt probe concludente care să poată conduce la stabilirea faptei de discriminare.

2. O copie a hotărârii se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 26.05.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – membru, ADRIAN NICOLAE DIACONU – membru, HORIA GRAMA– membru, MARIA MOȚA– membru, JURA CRISTIAN– membru, HALLER ISTVAN – membru, POPA CLAUDIA SORINA – membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din data de 24.03.2020.

**AZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Redactată și motivată: AND/FL

Data redactării: 07.07.2021

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.